SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCVII. No. 183. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, SEPTEMBER 25, 1990 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 25-го ВЕРЕСНЯ 1990 Ч. 183. РІК XCVII

РОЗПОЧАЛАСЬ АКЦІЯ ЗА ЗВІЛЬНЕННЯ Б. КЛИМЧАКА

Львів (ІЦР, УПА). — Тут у вівторок, 11-го вересня, розпочалося пікетування будинку обласного суду, організоване Комітетом за Звільнення Богдана Климчака та УРП. Організатори акції повідомили, що пікетування продовжиться поки Б. Климчак не буде звільнений. Водночас вони поширили звернення, у якому сказано:

„Незважаючи на те, що вже минув п'ятий рік перебудови, імперська влада продовжує тримати в ув'язненні інженера з Львівщини Богдана Климчака, якого Львівський обласний суд у 1978 році засудив до 15 років тюрми і 5-ти років заслання. Причини такого жорстокого покарання чисто політичні й полягають у безоглядному переслідуванні всякого інакшедумства. Богдан Климчак є типовою жертвою совєтського тоталітарного режиму і за сьогоднішніми мірками його без сумніву мали б виправдати. Адже суд фактично зфабрикував справу, свідомо у перекрученому вигляді трактуючи його дії.

Богдан Климчак, рятуючись від численних репресій КҐБ, перейшов кордон з Іраном, та іранський уряд видав його назад в СССР. Згідно з совєтським законодавством за незаконний перехід кордону він мав бути засуджений щонайбільше до 3-ох років ув'язнення. Але каральні органи, під приводом того, що в нього знайдено публіцистичні твори з критикою совєтської суспільно-політичної системи, визнали у діях Б. Климчака злочин за ст. 56 КК УССР й засудили його за зраду батьківщини.

Б. Климчакові тепер 53 роки і вже 12 років він перебуває в ув'язненні. Теперішня його адреса така: Пермская область, Чусовской район, станція Всесвятская, учреждение 389/35. Останнього листа отримано від нього півроку тому. Він наполегливо домагається статусу політв'язня і, згідно з останніми відомостями, за численні протести адміністрація концтабору часто на тривалі терміни кидає його до карцеру та позбавляє права на листування. На всі звернення Б. Климчака до представників влади та до народних депутатів щораз надходять стереотипні відписки, що, мовляв, засуджений справедливо. Це свідчить, що антигуманна сутність совєтської системи залишилася незмінною.

Закликаємо всіх піднятися на боротьбу за звільнення Богдана Климчака. Вдавайтеся до різних форм протесту: пишіть заяви до Верховних Рад України та СССР, організовуйте пікетування біля судів, мітинґи на підприємствах, розповсюджуйте матеріяли про Климчака, нагадуйте про нього під час кожного масового заходу".

Звернення підписали члени Ради Львівської обласної організації УРП та члени Комітету за Звільнення Б. Климчака.

ДОПОВІДІ ПРО НАУКУ В УКРАЇНІ

Ню Йорк. — НТШ влаштовує в суботу, 29-го вересня, доповіді про зрушення науки в Україні. Доповідатимуть члени управи НТШ, що були учасниками конференцій: Василь Маркусь, Ляриса Онишкевич, Ярослав Падох, Анна Процик, Леонід Рудницький і Володимир Стойко. Вони розповідатимуть про конференцію правничої комісії НТШ у Львові на тему: „Суверенітет України — історія та сучасність ", першого конґресу Міжнародної Асоціяції Україністів (МАУ) у Києві та про круглий стіл про „Проблеми дослідження історії України" у Славську, які відбулися між 25-им серпня й 6-им вересня. Розповідь відбудеться о год. 5-ій вечора в домі НТШ, 63 Четверта аве., між 9-ою і 10-ою вул.

ЛЬВІВ'ЯНИ ПІКЕТУЮТЬ КҐБ

Львів (УПА). — Тут в середу, 5-го вересня відбулося пікетування обласного управління КҐБ на вулиці Дзержинського в день 72-ої річниці прийняття Радою Народних Комісарів рішення про започаткування червоного терору. Учасники демонстрації вимагали розпуску теперішнього складу КҐБ, відкриття усіх його архівів, бо надходять дані, що архіви почали знищувати.

Депутат Львівської Обласної Ради Олег Петрик звернув увагу на те, що обласне управління КҐБ повністю безконтрольне. Обласна Рада не знає навіть розмірів його бюджету, не кажучи вже про його діяльність. Відомо тільки, що кожного місяця витрачається понад 1 міл. карб. лише на оплату штатних працівників. Тож про розміри цієї організації можна тільки здогадуватись.

Серед промовців були члени УРП Ярослав Гула, Олег Павлишин, Сергій Жижко, депутат Львівської Міської Ради Мирон Колодко, колишні політв'язні Михайло Осадчий та Степан Висків. Виступив також росіянин — старший науковий співробітник Науково-Дослідного Інституту Інформатики і Управління Валентин Смірнов, який розповів про жахливі переслідування його і родини органами КҐБ протягом дев'яти років. Виступили також гості з Павлодара, Дніпропетровщини та інших областей. Промовці звернулися до працівників львівського КҐБ із закликом взяти приклад зі своїх литовських колеґ, частина яких стала на захист незалежности Литви, а в Україні чомусь ще не знайшлося ні одного працівника цих органів, який би відверто відмежувався від їхньої політики.

Учасники пікетування прийняли резолюцію, у якій сказано, що 7-го листопада 1917 року більшовицький переворот поклав насильство в основу державної політики. 5-го вересня 1918 року Рада Народних Комісарів схвалила рішення про введення червоного терору. Терор був узаконений як невід'ємна частина комуністичного режиму. Мільйони репресованих, розстріляних, виморених голодом — це реалії „соціялістичного будівництва", наслідок реалізації марксистсько-ленінської теорії. У резолюції є вимоги найближчим часом дати відповідь Львівській Обласній Раді про діяльність КҐБ у Львівській області за весь період його існування, вимоги публічного осуду діяльности НКВД, оголосити прізвища винних у репресіях.

Учасники пікетування ствердили в резолюції, що вважають КПСС рівною з КҐБ мірою відповідальною за всі злочини. Тому обидві ці організації треба розпустити, кваліфікувати їх дії, як злочини проти народу України.

Кияни зустрілися з редакторами „Радіо Свобода"

Київ. — Міжнародний тижневик „Меґаполіс Експресс" повідомив, що кияни, як ніколи перед тим, мали виїмкову нагоду „насолоджуватись антисовєтизмом", тобто стрінутись і розмовляти з виїзними редакторами „Радіо Свобода", мюнхенської радіостанції фінансованої Урядом З'єднаних Стейтів Америки, тобто грішми американських податковців.

Перед зібраними виступили редактор радіопрограми „Правда про людину", член Української Гельсінкської Групи Володимир Малинкович, постійний співробітник „Радіо Свободи" та багато інших редакторів та керівників поодиноких програм. Згідно з оцінкою керівників згаданої програми, авдицій з Мюнхену слухають в СССР понад 50 міл. осіб.

Як виявилося під час зустрічі, в Україні все ще слабо діє програма перебудови, а Комуністична партія, КҐБ й інші застійні установи діють по давньому. Тому програми „Радіо Свободи" тут дуже популярні і дуже гостро актуальні. Люди доослівно насилу, при допомозі фізичної спритности, пропихались на залю зустрічі. Кожному було цікаво почути від редакторів радіостанції про неофіційну версію смерти академіка і правозахисника Андрея Сахарова, почути про заступника генерального секретаря ЦК КПСС Володимира Івашка, колишнього голову Верховної Ради Української ССР, особливо про його ролю на пості військового дорадника в Афганістані та про інші цікаві справи.

На запитання присутніх чи існує майбутнє для „Радіо Свобода" у зв'язку з перемінами на Сході і політики перебудови та демократизації в СССР. В. Малинкович відповів, що це правда, що тепер у „ваших засобах масової інформації появляються більш відважні статті і критичні завваги на адресу всесоюзного і республіканського центрів, як в наших передачах, але існування радіостанції на Заході покищо потрібне і оправдане". Можливо, заявили інші редактори радіостанції, коли щезнуть усі перешкоди і кожний совєтський громадянин буде мати змогу свобідно подорожувати, побувати на Заході і власними очима побачити дійсність, яка дуже різниться від дійсности в Совєтському Союзі, тоді відпаде потреба передач до СССР із Заходу, але до цього ще дуже далеко.

Парляменти Німеччин ратифікували договір про об'єднання

Бонн, Західня Німеччина. — Парлямент Східньої Німеччини ратифікував договір про об'єднання, згідно з яким Німецька Демократична Республіка (Східня Німеччина) перестане існувати менш як за два тижні, влившись до складу Федеративної Республіки Німеччини (Західньої Німеччини). Договір був схвалений 299 голосами проти 80.

Одночасно договір був схвалений Бундестаґом. Західньонімецькі парляментаристи подали за його прийняття 422 голоси проти 47. Після оголошення підсумків голосування парляментаристи встали зі своїх місць і почали потискати руки один одному. Відкриваючи засідання Бундестаґу, міністер закордонних справ Західньої Німеччини Ганс-Дітріх Ґеншер виголосив промову, в якій натаврував нацистське минуле Німеччини.

„30-те січня 1933 року, коли до влади в країні прийшов Адольф Гітлер, назавжди увійде в історію Німеччини як день, в який ми втратили свободу, а потім і мир, — заявив Ґеншер. — Мільйони німців втратили життя і здоров'я в результаті світової війни, розпаленої Третім Райхом. Прихід нацистів до влади надовго позбавив німців поваги і дружби зі сторони інших народів".

Ґеншер закликав учасників сесії Бундестаґу вшанувати „жалобну пам'ять всіх жертв війни і тиранії. Нова Німеччина завжди буде пам'ятати про це, і ми зробимо все, щоб трагедія не повторилася знову", — сказав Ґеншер.

Об'єднання Німеччини, яке відбудеться 3-го жовтня, за словами Ґеншера, — новий шанс, наданий країні і її народові. Шанс для того, щоб внести свій вклад у процес мирного розвитку Европи.

Представляючи договір про об'єднання Німеччини для ратифікації совєтському парляментові, міністер закордонних справ СССР Едуард Шеварднадзе, який виступив у Москві перед комісією закордонних справ Верховної Ради СССР, охарактеризував цей договір як справедливий, безпечний і неминучий.

Договір був підписаний 12-го вересня у Москві представниками двох Німеччин, а також чотирьох країн-переможниць у Другій світовій війні. Процес ратифікації цього документу совєтським парляментом буде складатися з кількох ступенів: спочатку відбудеться обговорення в комісії закордонних справ Верховної Ради. Комісія дасть свої рекомендації Верховній Раді, після чого остаточне рішення буде прийняте на з'їзді народних депутатів.

ЮВІЛЕЙНИЙ БЕНКЕТ УАО В ДІТРОЙТІ

Дітройт. — Українсько-Американський Осередок влаштовує в неділю, 30-го вересня, ювілейний бенкет, відзначуючи 75-річчя своєї діяльности. Бенкет із святковою програмою та роздачею стипендій українським студентам мишиґенських університетів відбудеться в залі Стівенсон Гавз, 24931 Н. Крайслер Драйв. Початок імпрези о год. 3:30 по полудні.

В-во „Сучасність" ліквідує свій відділ у Мюнхені

Нюарк, Н. Дж. — Після майже 40-річної видавничо-дослідної праці на терені Мюнхену Українське Товариство Закордонних Студій і його Видавництво „Сучасність" припиняють з кінцем жовтня 1990 року свою діяльність у Мюнхені. Місячник „Сучасність", як і видавництво в цілому, матимуть у майбутньому свій осідок тільки під такою адресою: „Sucasnist", 744 Broad St., Suite 1116, Newark, N.J. 07102-3892.

Для Німеччини і інших країн Европи буде призначений представник видавництва, адресу якого читачі знайдуть у дальших виданнях журналу „Сучасність". Він полагоджуватиме всі формальності, пов'язані з передплатою місячника.

ІРАК ПОГРОЖУЄ АТАКОЮ САВДІЙСЬКІЙ АРАБІЇ Й ІЗРАЇЛЕВІ

Багдад, Ірак. — Пресові агентства і кореспонденти інформують з Близького Сходу, що президент Іраку Саддам Гуссейн погрозив, що він накаже армії атакувати нафтові рафінерії й інші важливі об'єкит в Савдійській Арабії та військові інсталяції в Ізраїлі, якщо „американські імперіялісти і їхні слуги" затискатимуть чимраз більше економічну бльокаду і якщо його країна почуватиметься загроженою з цього приводу.

Після наради зі своїм штабом і лідерами політичних партій та впливовими релігійними керівниками мусулманських груп, С.Гуссейн проголосив довшу заяву від імені Революційної Ради, яка складається з високих військових старшин і провідних діячів його власної революційної партії. На думку західніх політичних аналітиків і спостерігачів, заява іракського диктатора ще більше збільшила можливість воєнної конфронтації на Близькому Сході і в районі Перської затоки. У первісній погрозі Гуссейн так само натякав на можливість атаки Савдійської Арабії й Ізраїля, але не уточнював чи станеться це при допомозі офензивних акцій армії, чи шляхом терористичних атак.

С. Гуссейн також заявив, що Ірак готовий до оборони перед американською атакою і що атака закінчиться перемогою іракського війська і поразкою Вашінґтону та його альянтів. Центральною справою у заяві Гуссейна, яка, очевидно, була передана іракським радіо і телевізією, були економічні справи, тобто ембарґо накладене проти Іраку на підставі потрійної резолюції Ради Безпеки Організації Об'єднаних Націй, яке перетяло нитку зв'язку Іраку з рештою світу, крім Ірану, який хоче максимально використати воєнний конфлікт для звільнення полонених, окупованих земель і довозу нафти за яку Теґран доставить до Іраку харчі і ліки. Обвинувачуючи за ембарґо З'єднані Стейти Америки С. Гуссейн заявив, що „покарання" переходить усі межі гуманітарних вимірів навіть для тих, які „вірять у правознавство джунґлів". „Я ніколи не дозволю заатягати зашморг на шиї іракського народу", — говориться в іракській заяві, яку у Вашінґтоні, Пентаґоні і головній квартирі військ в Савдійській Арабії прийняли, як черговий пропаґандивний маневр в стилі усіх інших диктаторів світу.

Вміжчасі газета „Вашінґтон Пост", покликаючись на авторитетні джерела повідомила, що Пентаґон розпрацював докладний плян воєнних дій проти іракської армії у випадку, якщо економічне ембарґо не поставило б на коліна іракського диктатора С. Гуссейна. Плян Пентаґону був одобрений президентом Джорджем Бушем. Не зважаючи на заяву йорданського короля Гуссейна про те, що Кувайт є складовою частиною території Іраку, і президента Туреччини, що його уряд ніколи не погодиться на використання турецької території для перемаршу альянтських військ, плян Пентаґону передбачає масивну офензиву з використанням обидвох країн, бо цього вимагають інтереси більшости країн світу.

Президент ПАР прибув до ЗСА

Вашінґтон. — У неділю, 23-го вересня, до З'єднаних Стейтів прибув президент Південно-Африканської Республіки Ф.В. де Клерк. Це перша за 40 років візита голови уряду Південно-Африканської Республіки до ЗСА.

„Наш шлях до нової Південної Африки, де буде панувати справедливість, ґарантії конституційної демократії і закон, необоротні. Він принесе мир і процвітання всьому нашому народові", — заявив де Клерк, виступаючи на військово-повітряній базі Ендрюс під Вашінґтоном, де його зустрічали.

Перед відлетом з Йоганнесбурґу президент ПАР сказав, що не має наміру просити президента Джорджа Буша і членів Конґресу скасувати економічні санкції проти Південної Африки.

В короткому виступі на військовій базі де Клерк підкреслив, що розповість президентові ЗСА і Конґресові про процес об'єднання в ПАР і про рішення його уряду покінчити з колишньою політикою (апартеїду). Він також підкреслив, що в майбутніх реформах народ його країни повинен керуватися принципами Мартіна Лютера Кінґа і президентів Джорджа Вашінґтона та Авраама Лінкольна.

Акредитовані в З'єднаних Стейтах дипломати ПАР в неофіційних розмовах з журналістами висловили надію, що триденна візита президента де Клерка переконає американських політиків і американські громадські організації в необхідності підтримати зусилля уряду ПАР.

Агентство АП повідомляє, що ряд громадських організацій мають намір провести у Вашінґтон демонстрації проти політики апартеїду.

ЕДМОНТОН — ПРИКЛАД ДЛЯ ІНШИХ ГРОМАД

Джерзі Ситі, Н. Дж. (О. Кузьмович). -- Декілька років тому назад, побувавши вперше в Едмонтоні, ми були захоплені усіми досягненнями, які українська громада там має, починаючи від Інституту Українських Студій при Альбертському університеті, а кінчаючи на піклувальному домі для старших віком ім. св. Михаїла. Вже тоді ми писали, що саме цей дім та його наскрізь модерне і планове ведення може бути взором для українців в цілій діяспорі, які в тому напрямі на жаль надто мало досі зробили.

Коли літом редакцію „Свободи" відвідали Богдан і Лідія Шулякевичі, ми знову мали нагоду не лише пригадати собі про те, що український Едмонтон в багатьох ділянках веде перед, але також, що це провідне місце сьогодні він завдячує у великій мірі саме подружжю Шулякевичів.

Б. Шулякевич, екзекутивний директор Центру св. Михаїла, постійно вже від років дбає про розбудову опіки над старшими віком українцями, а найновіший його проєкт саме завершився. Після успіху піклувального дому св. Михаїла Б. Шулякевич заплянував побудувати другий дім — „Павільйон 1000-річчя" на сім поверхів, в якому могли б жити старші віком українці, маючи усі удогіднення, але рівночасно затримуючи ще свою повну незалежність в щоденному житті. Приміщення, в яких знаходиться 225 ліжок має високомодерне улаштування з усіми потрібними засобами, які можуть уприємнити життя старшим віком особам, з лікарською пораднею, лікувальним басейном

Б. Шулякевич, директор домів св. Михаїла, перед новим павільйоном

руханкою та широкою розваговою програмою, якою, як і з усіх удогіднень, можуть користуватися також інші старші віком українці, що живуть ще самостійно в Едмонтоні.

На наше запитання що стало причиною, що Б. Шулякевич взявся за такий великий та амбітний задум він вияснює, що постійно студіює усі можливості допомоги старшим людям, їздить по світі для набрання досвіду інших народів в тому напрямі та вважає, що багато вилікуваних у піклувальному домі старших віком осіб не може вже дати собі ради самостійного жити та почувається краще у спільному домі, тим більше коли такий дім має український характер та відповідно примінює українську псиxіку до старіння. Тому у „Павільйоні 1000-річчя"

(Закінчення на стор. 4)

У СВІТІ

МИНУЛОГО ТИЖНЯ у Пекіні азійські країни переважаючою більшістю голосів вирішили не допустити іракських змагунів до участи в Азійських ігрищах, що розпочалися у столиці Китаю минулої суботи. Голосування в Азійській олімпійській раді відбулося в такому порядку: 27 країн голосувало за виключення Іраку та 3 країни проти виключення, 5 країн стрималося від голосування, а один бальот зовсім уневажнено. Це рішення є дуже болючим дипломатичним поличником для Іраку тому, що членами цієї ради є в більшості країни Третього світу, які не є прихильниками Заходу, що його Ірак обвинувачує у своєму ізолюванні.

МИНУЛОГО ТИЖНЯ у Москві на триденних відвідинах перебував міністер закордонних справ Савдійської Арабії принц Савд аль Файсаль. Його переговори з міністром закордонних справ СССР Едуардом Шеварднадзе закінчилися підписанням договору про встановлення дипломатичних стосунків між обидвома країнами. Виступаючи на пресовій конференції наступного дня після підписання договору принц Савд заявив, що його країна вітатиме присутність совєтських військ у Савдійській Арабії, якщо уряд СССР вирішить прилучитись до вже присутніх міжнародних збройних сил супротивних Іракові. На думку савдійського міністра закордонних справ ясним є, що Ірак покищо не збирається відтягати свої війська з Кувайту. Одначе він сподіється, що засудження вчинків Іраку Москвою та Ріядом, який до останніх днів зберігав з Іраком тісні стосунки, приневолить Саддама Гусейна відступити та вивести свої війська з Кувайту.

З ПОЧАТКОМ ВИБОРЧОЇ кампанії у Пакістані, що проходить у дуже напруженій ситуації, Беназір Бгутто починає знову здобувати довір'я коштом своїх політичних ворогів, які усунули її з посту прем'єр-міністра серед граду обвинувачень, на які, як видно, досі не мають жадних доказів. Політики всіх партій, звичайні виборці та дипломати говорять, що нездатність тимчасового уряду прем'єр-міністра Ґулами Мустафи Жатоя подати докази тих обвинувачень по шести тижнях урядування починає квестіонувати усунення Б. Бгутто з посади прем'єр-міністра. Що ситуація набирає поважних форм, видно хоча б з того, що Г. М. Жатой відкликав свою поїздку до Організації Об'єднаних Націй в Ню Йорку на конференцію в справі дітей, незважаючи на те, що Пакістан був одною з країн, які вимагали розгляду цієї проблеми на цьогорічній сесії ООН. Заступатиме його на цій важливій сесії пакістанський міністер закордонних справ Сагабзада Якуб Хан.

В АМЕРИЦІ

СУПЕРНИК ГУБЕРНАТОРА Ню Йорку Маріо Квомо у цьогорічних виборах П'єр Рінфре опинився без фінансів та змушений зняти свою кандидатуру й припинити кампанію. Він заявив республіканським лідерам, які підтримували його кандидатуру фінансово й політично, що вже в п'ятницю, 21-го вересня, він збирається зрезиґнувати так, як його прибічники, менаджер кампанії та фінансовий голова.

БУДІВНИЦТВО НОВИХ будинків в країні зазнає найбільшого за останніх 8 років спаду. Згідно з повідомленням Департаменту торгівлі, порівняно з 1986 роком, коли було побудовано 1,83 міл. будинків, до серпня цього року в країні були закладені фундаменти 1.13 міл. будинків. Найбільший спад спостерігався в 1982 році, коли рівень будівництва житлових будинків досяг лише 1,06 міл. Серед основних причин, які викликали зменшення будівництва нових будинків, знаходяться: проблеми в отриманні патенту на будівництво, високий процент довготривалих позичок та страх перед ростом інфляції, викликаної кризою в Перській затоці.

ГОЛОВА ФЕДЕРАЛЬНОЇ агенції „Резолушин Траст Корпорейшин" Вілліям Сайдман запропонував владі країни шлях для вирішення краху щадничо-позичкової індустрії. Згідно з його пляном, влада повинна була б дати запоруки, фінансову підтримку та позички особам та підприємствам, які хочуть купити нерухомості. Таким чином 50-більйонова індустрія купівлі й продажу нерухомостей зрушиться із затяжного застою. Як відомо, влада в загальному була проти фінансування індустрії купівлі й продажу нерухомостей, побоюючись, що це вимагатиме все більших витрат з Федеральних фондів.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200
Бюро УНС у Вашінґтоні (202) 347-UNAW (202) 347-8631 (факс)

Postmaster: Send address changes to:
... 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку $22.00, на 3 місяці $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси $1.00
Чеки і money orders виставляти на: Svoboda

Статті і дописи підписані авторами не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверт, з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Добрий письменник — фантаст політик

Александер Солженіцин, лавреат Нобелівської нагороди з літератури, є мабуть найкращим і найбільш відомим сучасним російським письменником. Своїми творами про большевицькі „ҐУЛаґи" зробив більше для виявлення правди про жорстокість комуністичного режиму в СССР, як вся міжнародна політична пропаґанда. Як відважний дисидент одвертий критик режиму сам був в'язнем ҐУЛаґу, і тому його ревеляції про „табори примусової праці" є насправді споминами про власне пережите, зодягнені у високомистецьку форму. Перебуваючи вже 17 років на еміґрації у стейті Вермонт в Америці, тримався весь час осторонь публічного життя, не виступав прилюдно і тим паче не забирав голосу у політиці. У половині вересня цього року надрукував довжелезну статтю на сторінках „Комсомольская Правда". „Ню Йорк Таймс" 18-го вересня цього року присвятив тій статті більше як одну повну сторінку, із запевненням, що це вийнятки з 15-сторінкового тексту статті.

Всупереч поглядові, що Солженіцин російський неділимець, він вважає зберігання за всяку ціну совєтської імперії в її теперішних межах за загибель для російського народу. Користується терміном „Росія" на означення не Совєтського Союзу, як це все ще часто робить американська преса, а як тавтологія корінної Московщини. Глузує над шестирічною перебудовою Ґорбачова, яка докотилася до єдиної цілі — зберегти владу за Комуністичною партією. Його міркування, описані прикметним йому блискучим стилем, обертаються довкола заголовку цієї статті: „Як відродити Росію". Це відродження він вбачає у відмежуванні Росії, себто теперішньої Російської Федеративної ССР, корінної Московщини, від 12-ти інших республік, складових частин Союзу, й у створенні з цієї Росії, України і Білорусії одної „слов'янської держави". Але застерігає, що такий триєдиний слов'янський Союз повинен постати за добровільною згодою кожної з них. Якщо якась з тих трьох слов'янських країн забажала б повного державницького відокремлення, то треба на це погодитися „повністю і негайно".

У всесвітній історії є багато доказів на політичні амбіції письменників. Найновішим прикладом став вибір драматурга Вацлава Гавела на президента демократичної Чехо-Словаччини. Своєю поведінкою під час відвідин у столицях різних західніх держав, а також у Вашінґтоні, зискав він собі загальне признання і пошану. У новітній історії України недобре записався Володимир Винниченко, який перший пірвав з сантименталізмом та українським етнографізмом, особливо у своїх драмах, хоч він гідний шани, як автор Першого Універсалу Української Центральної Ради. Але як прем'єр-міністер в добі Трудового Конґресу, не склав іспиту. Був першорядним промовцем і втішався популярністю, але мав вдачу неврастеніка, не терпів Симона Петлюри, втікав із засідань Центральної Ради до свого недалекого помешкання і писав там драму „Між двох сил".

Концепція Солженіцина про тричленну слов'янську державу цілком нісенітна. Слов'янофільство давно минулося. Воно було модне у добі Шевченка, під впливом слов'янофільської течії постало Кирило-Методіївське Братство. Слов'янофільство не могло втриматися з дуже простої причини: Україна мала сусідів Польщу й Росію і забагато трагедій пережила з вини кожного з них. Слов'янофільство чехів було тотожнє з русофільством, а хорвати й словінці були далеко. Солженіцин напевне знає історію Сходу Европи, — вказує на це зворот у цій статті про самостійницькі рухи України й Білорусі. Та стаття — на політичну тему — написана письменником, а не політиком. І тому не можна таврувати Солженіцина — письменника з месіяністичними нотками його писань, бо політика не його ділянка. Хоч він — російський патріот, думає про відродження його батьківщини — проте його стаття різко заперечує характеристиці, яку прищеплювали йому ті, хто не читав його творів і виходив із висновку, що кожний росіянин мусить бути ворогом України і мусить бути неділимцем. Саме тепер в історичній добі самостійницького здвигу треба думати категоріями розуму, а не емоцій.

Останнім часом на чолі заінтересування світу опинились Литва, Катинь і можливість війни на Близькому Сході. Здається, ніби мало спільного в перших двох явищах, але насувається питання — чи це звичайний збіг обставин і явищ ота близькість?

Уряд Совєтського Союзу зовсім несподівано висловив „жаль" з приводу вбивства совєтською владою в Катинському лісі 1940 року більш 5,000 полонених польських старшин. Доведено, що злочин вчинили півстоліття тому.

З другого боку, у березні 1990 року Литва проголосила незалежність, рішення вийти із складу „Союза нерушимого республик свободных".

Що наближає ці дві події? Перш усього дезінформація. Уже півстоліття совєтські експерти дезінформації використовували вбивство польських старшин як засіб випробування різних форм брехні і клевети.

Коли 1943 року німці розкопали могили замордованих, представники совєтської влади привезли цілу комісію, в яку увійшли хірург Бурденко, письменник Ол. Толстой, митрополит Ніколай. Поставлено пам'ятник жертвам. Обвинувачено всіх, хто твердив, що польських старшин вбили чекісти-енкаведисти.

1956 року Хрущов сказав Ґомулці: ми признаємось, усю вину покладаємо на Сталіна і Берію.

Михайло Кучер

„ЗГІДНО З ДЕРЖАВНИМИ МІРКУВАННЯМИ"

Коли 1989 року Ґорбачов відвідав Польщу — всі чекали, що згадає він, що Катинь — „наша вина". Ґорбачов мовчав. Але врешті далі мовчати було просто невигідно, і „Московські новини" помістили статтю „Катинська трагедія", в якій опубліковано архівні документи. Совєтський уряд сказав те, що світ давно знав або догадувався. Вступне слово до статті написав О. Ципко п.з. „Тайни катинського ліса".

А 1951 року Ю. Мацкевіч, польський письменник, перший написав про злочин і видав книгу „Вбивство в Катинському лісі". Його книга називалась також „Катинь — невиявлений злочин".

На цю тему вийшли десятки книг, над темою працювало кілька комісій, в тому комісія Конґресу ЗСА.

Совєтська газета оповіла своїм читачам те, що давно було відомо. Стаття признала, що 15,137 чоловік якби зникли в нікуди. Це тільки полонені в'язні Старобельського, Козельського і Остаківського таборів. Але в Катинських могилах було тільки 5,000 тіл. Доля 10,000 польських старшин відома. Їх вбито, але де їх могили — невідомо. Совєтська влада цілу вину поклала на Катинь.

У 1941 році Сталін сказав ген. Андерсові, що польські старшини втікли в Монголію.

Коли Ю. Ганський шукав слідів своїх товаришів в таборах 1941-42 роках, то чув розмови, що польських старшин бачили на Колимі, в таборах на острові Франца Йосифа, на Новій Землі, на Камчатці. Але нікого не вдалося знайти.

Досвід Ганського — унікальний. Ген. Андерс доручив йому шукати полонених. Сам Ганський за війни попав у совєтський полон, сидів у таборах 23 місяці і був невідомо чому звільнений.

Ганський вже 1918 року шукав своїх земляків, які пропали десь за революції в Росії. Земляків він не знайшов. Їх вбито в Мурманську 1941 року, але могил не знайдено.

Питання, чому совєтська влада так довго тягнула, щоб признатись у злочині. Ґорбачов свідомо чекав відповідного часу. Такий час несподівано прийшов за литовської кризи. З другого боку Ґорбачов хотів викликати позитивне (!) враження у Вашінґтоні, Парижі, Бонні і Лондоні.

Ґорбачов вирішив задушити Литву - економічною бльокадою, а з перших днів своєї влади вирішив зробити Захід основною базою своєї внутрішньої політики, яку досі не розуміє Захід.

Захід підтримує Ґорбачова, тому виявив обурення і незадоволення (не дурно він волелюбний) бажанням Литви стати самостійною державою. Це не перший раз „волелюбний" Захід йде шляхом Мюнхену. Згадаймо Етіопію 1935 року, Чехо-Словаччину 1938 року, Мадярщину 1956.

Совєтський механізм дезінформації діє певно. Захід спочатку не вірив в економічну бльокаду Литви Москвою. Як так? — демократ і ліберал Ґорбачов і бльокада!? А президент Буш сказав, що не зробить нічого, що ускладнило б становище Ґорбачова. Президент Франсуа Міттеран і канцлер Ґельмут Коль пропонували себе в посередники. Литва має поступитись перед Москвою з причин гуманітарних і державних (!) Литовців обвинувачують у поспіхові, їхні бажання — 'це удар ножа в спину Ґорбачова.' Захід зацікавлений в обмеженні зброєння. А литовці „думають тільки про себе", хочуть погіршити відношення Схід-Захід. А Ґорбачов 'хоче добра', — кому і якого? Тоді Захід кидає останню карту — вам не подобається Ґорбачов? Хочете нового Сталіна? Та ж литовців усього якихось три мільйони.

Роман Кухар

Символічні підсумки поетової творчости

Іван Кмета-Ічнянський „Хвилі блакиті", три поеми: „Маніфест", „Моя Марія", „Рік 2000-ий"; передмова Миколи Щербака, обкладинка Валерія Копаня, Кліфтон, Н. Дж., 1990, ст. 47.

Іван Кмета-Ічнянський, поет-мислитель, пройшов довгий життєвий шлях, повен шукань особистого призначення, суспільної присвяти і творчих піднесень. Народився наш патріярх поезії 25-го серпня 1901 року в місті Ічні в Чернігівщині, що стало частиною його літературного прізвища. Покінчивши в 1919 році учительську семінарію у Прилуках, він учителював до часу свого виїзду в 1928 році до Канади. Здобувши загальну й теологічну освіту згодом в університеті Лос Анджелес, Іван Кмета-Ічнянський докторизувався в 1943 році. Друкуватись почав він ще з 1919 року. До його літературних здобутків належать збірки поезії та прози, „Арфа", 1925, розповіді „Ніч та гураґан", 1939, новелі „Записки розстріляного", 1929, дальші поетичні твори, — „Ліра еміґранта", 1936, „Заграви вечірні", „Крила над морем", „Чаша золота", 1964, та публіцистика, „Гірні потоки", 1965.

У своєму завіщальному триптиху, з історіософічними підсумками минулого й видінням майбутнього поетової нації, Іван Кмета-Ічнянський розкриває у трьох поетичних картинах своє розуміння національного буття, характеру, долі і призначення України. У першій частині триптиху, в „Маніфесті", вивів поет на сцену страждальної батьківщини її диявольських займанців — Кремль, диктаторів, КҐБ, що „адську дитину породили" й заслуговують на „люту кару за згубу дітей-янголят". Проте християнський світогляд української людини, типізованої в постаті вченого Бориса Безіменного, не шукає помсти за ворожі злочини Москви, а натомість уводить в дію свій винахід-концепцію „Променя думки", своєрідного каталізатора атомної доби, духового інструменту відродженого гуманізму, що має оновити людину й переродити її в Боже знаряддя вселюдської справедливости.

У другій частині триптиху, п.з. „Моя Марія", автор підніс прикметний характер України — вродливої дівчини, сумлінної жінки та щирої матері, що, збагачена віковим досвідом національної недолі, гідна стати зразковою ланкою людяного співжиття народів. Оцим відомим наріжним каменем, що його необачно відкинули. Третя частина, пов'язаного тематично й деякими ключовими особами триптиху, поема „Рік 2000—ий", становить синтезу всього твору. Згідно з думкою передмовця Миколи Щербака — це твір про майбутнє, що відбиває у християнсько-гуманістичному зображенні катастрофу України і світу у тривожний час розщеплення анатеми атома". Проте пекельний задум Аполліона, біблійного руїнника й сатани, — знищити людство, не здійсниться. В Україні, Господньому винограднику, проростають нові овочеві пагінці майбутнього, кращого буття. Вони заплідять життєдайними соками знекровлене, втомлене людство.

Свою поему-триптих закінчує Іван Кмета - Ічнянський такою образною стрічкою:

...„Як тиша віяла
архангелів крильми,
У деннику поет писав
повільно:
„Яке тривожне я видіння
бачив!
Видіння бачив я пророче."

Кожного року у третій вівторок жовтня відзначається день кредитових кооператив. Кооперативний рух світу віддає шану його основоположникам. Кредитові кооперативи працюють у 79-ох країнах світу і обслуговують приблизно 74 мільйонів членів. Гаслом дня кредитівок цього року є „Кредитові спілки: створити світову візію".

З драматичними змінами у Східній Европі, відкриваються великі можливості росту кредитно-кооперативного руху, не зважаючи на можливі зміни в ЗСА. Кредитівки в ЗСА є під атакою банків, які стараються обмежити засяг операцій кредитівок, що навіть виявилося досить активно за останні два роки.

Олександер Серафин

ЧИ ІСНУЮТЬ КРЕДИТІВКИ У ПОЛЬЩІ?

Протягом червня 1990 року 13 експертів Світової ради кредитових юній з осідком в Медісон, Вісконсин, на запрошення „Солідарности" і польського уряду, перебували в Польщі з наміром відновити кредитно-кооперативний рух. Конкретно, їхнім завданням було виробити всебічну стратегію для створення національної кооперативної системи ощадностей і кредиту, яка би задовольняла особисті і фінансові потреби міського і сільського населення.

Члени ініціятивної групи вважають, що у Польщі існує професійне знання і здисциплінованість, чого немає в інших країнах, які бажають починати кредитно-кооперативний рух. „Я думаю, що він може рости і рости успішно у Польщі", — сказав Пітер Маріон, директор технічних програм при Світовій раді кредитових об'єднань. „Теперішня економічна і фінансова політика не здатна обслуговувати членів і, здається, що кредитівки є найкращою розв'язкою цього питання", — твердив він.

Світова кооперативна рада розвиває свою стратегію на п'ятирічний плян. Цей період часу є потрібний для того, щоб змінити існуючий закон і увести акт кредитових об'єднань у Польщі. Члени Світової ради заслухали численних думок і порад державних, юнійних і церковних діячів у Польщі. Вони насвітлювали історичні події і сьогоденну ситуацію. Наслідком того було рішено не використовувати теперішню товаро-кооперативну мережу для кредитових коператив. Польські діячі мотивували свої поради тим, що теперішні кооперативи мають дуже неґативну опінію народу, на яку вони собі заслужили на протязі панування комуністичного режиму. Громадянство не має до них довір'я і базувати кредитівки на такій нечесній кооперативній мережі не доцільно.

Те, що поляки радили, а представники Світової ради прийняли, полягає ось у чому: можна засновувати кредитові кооперативи на робітничо-щадничих об'єднаннях. Такі робітничо-ощадностеві товариства працівників заснували при підприємствах і їх нараховують у Польщі тепер від 6,000 до 10,000. Ці об'єднання вже мають право стягати внески від платні працівників. Вони приймають ощадності, позичають гроші і мають також контрольні комісії. Вони не виплачують дивіденди членам і не беруть відсотків від позичок. Їм бракує, одначе, окремого правного статусу.

В кінці липня і з початком серпня перебувала у Польщі знову менша числом делеґація Світової ради з завданням встановити правні параметри для фундації розвитку кредитових спілок. Ця фундація мала б стати тимчасовим допомоговим засобом у Польщі. Цю фундацію плянують зареєструвати протягом наступних двох місяців, а після того пічнеться вишколювання перших кадрів. Світова рада плянує вислати ці перші кадри на вишкіл до ЗСА ще восени 1990 року. Після п'ятьох років фундація має ліквідуватися, а на її місце постане Польська кредитова ліґа — як надбудова, тобто централя всіх кредитових спілок.

У наступному етапі плянується протягом півтора року заснування 10 до 20 пробних кредитівок. Перші з них були би в Ґданську при судно-будівельних підприємствах.

Найбільшою трудністю в організації кредитівок у Польщі буде піднайти кваліфікованих працівників, які розуміли б працю кредитівок і знали англійську мову, бо джерело інформацій є у ЗСА. Світова рада передбачає, що можна заснувати вже 300 до 1,100 кредитових кооперативів і приєднати пів до одного мільйона членів протягом п'ятьох років. Польські діячі передбачають більший успіх.

З вищеподаного можна вважати, що українські кредитівки у Польщі не матимуть своєї бази в близькому часі. Ніхто не передбачав тих змін, що сталися в часі останнього року. В переході на повний вільний ринок настануть деякі зміни, а з ними є можлива зміна передбачених кредитно-кооперативних актів. Також є можливість українських, чи в дечому нами контрольованих, підприємств, а з тим можлива українська кредитівка чи навіть кілька на підставі передбачених постанов про кооперацію. Вони, правдоподібно, будуть польсько-українські.

Мимоволі виринає запитання: чи не можна застосувати подібний підхід в Україні? Простудіювавши повний плян розвитку кредитових кооперативів у Польщі, копію якого сподіюся отримати невдовзі, висловлю свою думку в окремій статті.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ПОМЕР ПІЗНІШЕ

У дописі Володимира Жили п.з. „Враження від баченого і пережитого" („Свобода", ч. 167 з 3-го серпня 1990 року) помилково подано, що артист-маляр Славко Крушельницький помер ще перед Другою світовою війною.

Мій брат Славко помер в Люксембурґу 31-го серпня 1973 року і там він є похований, тобто 28 років після Другої світової війни.

ЗАВДЯКИ ЗАХОДАМ японського уряду, громадяни цієї індустріяльної країни, що є в загальному цілковито залежною від імпортованої оливної ропи, тільки тепер, півтора місяця після окупування іракськими військами Кувайту почали платити трохи вищу ціну за бензину. Все це завдяки суворій урядовій контролі бензинових цін, що якраз у такі часи непередбачених подій у світі мають своє справжнє оправдання, що є цілковито протилежним коли взяти під увагу ситуацію цієї самої проблеми в ЗСА. Тоді, коли японці почали щойно після шести тижнів платити дещо збільшену ціну за бензину, то в ЗСА покупці були змушені вже на другий день після нападу іракських військ на Кувайт платити від 10 до 50 центів більше за ґальон бензини.

Ірена Лаврівська

ХОР „БУРЛАКА" — КОНЦЕРТОВЕ ТУРНЕ ПО УКРАЇНІ

I.

Хор Бурлака з Торонто під батутою Олега Хміля і супроводі піяністки Мії Бах готувався до поїздки на Україну. До участи в цьому концертовому турне запросили мене в ролі конферансьє, на що я погодилась із радістю, але й побоюючись фізичного зусилля.

Центральним осідком хору були дві столиці України — Львів і Київ. Тобто, що після кожного концерту ми верталися пізно вночі до Львова чи Києва, щоб на другий день вранці їхати до іншого міста. Одним словом, цілий час — у дорозі.

Афішів майже не було. Де-не-де ми зустрічали старі афіші, які нікому нічого не говорили. Крім того, наша туристична аґенція взяла ще додатково до хору — сотню туристів, що дорешти утруднювало нашу працю.

Хор Бурлака, однак, по-геройськи терпів всі невигоди, бо ціллю нашою не були гроші, а була ідея. І ми їй, цій ідеї служили, як могли найкраще. І багато з тих, що не вірили — повірили! Концерти, які ми давали, публіка приймала зі захопленням, з таким ентузіязмом, що слів немає, щоб те все описати. Особливо у Західній Україні, тобто в Галичині. Нас вітали квітами, під час концертів засипали прямо квітами, настрій був такий, що особисто я ніколи навіть не думала, ніколи не мріяла щось такого пережити. Глядачі щораз зривались на рівні ноги, бравам не було кінця. Синьо-жовті прапори майоріли над головами, а люди сміялись і плакали й цілувались. У кожній місцевості вітали нас короваєм на вишиваному рушнику, що його ми заїдали з апетитом в поворотній дорозі до Львова чи Києва.

Перший наш концерт після приїзду до Львова був у Тернополі, і там ми вповні зрозуміли, що наше поняття концертів не відповідає поведінці нашої нової публіки. Перш за все при кожній патріотичній пісні всі встають, релігійні пісні теж слухають наструнко, те саме з Шевченковим репертуаром. Після кожної пісні виходить на сцену цілий ряд людей, включно з дітьми (чудові малята), з китицями квітів дириґентові чи хористам, переважно свояки, роблячи на сцені враження фестину. Очевидно, це було для нас зовсім нове і ми дещо розгубились, але цю першу зустріч ми прийняли як науку на майбутнє, особливо, коли в одному моменті під кінець програми вийшов на сцену місцевий хор з дириґентом, стали перед нашими співаками-хористами і почали співати (як вони казали) „для нас свої пісні".

Найбільше враження зробив на мене Львів, особливо концерт в Оперному театрі, де люди сиділи навіть в оркестроні, і в кожному кутику і переході були доставлені крісла. Присутнім на концерті був містоблюститель Патріярха Мирослава Івана — Архиєпископ Володимир Стернюк, якого ми привітали зі сцени, а він у відповідь поблагословив глядачів і нас.

Тут публіка була, що так скажу, стримана. Концерт пройшов надзвичайно добре. Це була субота, 14-го липня 1990 року. Хор співав просто натхненно; тенор Теодозій Пришляк дзвенів, як соловейко, дириґент Олег Хміль був в екстазі.

Перед останньою точкою програми я призналась львів'янам, що на цій самій сцені я виступала 40 або 45 літ тому — і розповіла їм історію „Львівської міщанки", пера Олега Лисяка. Заля гриміла, заколихались прапори, публіка зірвалась на ноги і бравам не було кінця. Чогось такого навіть у найбуйнішій фантазії я не могла передбачити. І за це я дякую управі хору Бурлака!

На другий день хор співав у Преображенській церкві Службу Божу. Цього ніколи не можна забути. Ми були на другій Богослужбі, а потім була ще одна. Стоячи на балконі, я бачила море голів, люди плече-в-плече, не було навіть місця рушитися — тільки голови колихались, як море за подувом вітру, раз в одну то в другу сторону. Як хтось зімлів, його виносили понад головами або просували по землі. Довкола церкви — тисячі людей, також не можна було протиснутись. Були голосники.

По полудні цієї неділі ми мали концерт в парку Богдана Хмельницького (Стрийський парк) під відкритим небом і з мікрофонами — перед 5-тисячною авдиторією, хоч кажуть, що було більше людей. І знову те саме. Просто евфорія, велике піднесення, що його словами тяжко окреслити.

Після цих переживань, хоч ми були страшенно змучені — було важко заснути, а вранці треба було вирушати далі. Директор Львівського театру просив нас дати другий концерт в Оперному театрі, але ми не могли. Делеґація з Бережан приїхала з листом і запрошенням заїхати до родинного міста братів Пришляків (Миколи і Теодозія) і мого — також цього не можна було зробити.

Після Львова ми виступили в Луцьку, а потім поїхали до Сколього. В Скольому була надпрограмова вистава — нас там чекали, хоч ми цього концерту в програмі не мали. Але в Скольому перехопила нас по дорозі процесія з хоругвами, прапорами, малою оркестрою і квітами, і завела нас під гору, де була церква. Там вийшов перед церкву священик, високий, пристійний, і грімким, рівним голосом сказав: „Вчора, 16-го липня 1990 року, проголошено суверенність України! Слава Україні!" Слава... слава... понеслось з гурту. Хоругви похились з подякою перед Богом-Творцем, а прапори заколихались над головами. Мені здавалось, що це 1919 рік... і я стою на Софійській площі... я глянула на людей, а в усіх по обличчі котились сльози, а потім усі обіймались. До мене підійшла жінка, старша вже в хустині, і каже: „Пані, я дякую Богу, що дожила до цієї хвилини" — і мене поцілувала... „Пані, дякую вам" — підійшла друга, молода, і питає: „Скажіть, то вже так буде навсе?" — Я відповіла: „Вірте, то буде навсе!" Потім всі пішли в церкву, і кожний по своєму дякував Господу Богу, а я підійшла до престолу Матері Божої і поклала квіти (те саме зробили усі хористи) — і помолилась до Неї, щоб дійсно ця подія була навсе.

Мені здавалось, що нас вітали так, наче б ми їм цю Україну привезли з-за моря, як дарунок для них, — і страх мене збирав на саму думку, що може статися інакше... не дай Господи-Боже!

У Скольому, опісля в Івано-Франківському (Станиславові) всюди те саме... синьо-жовті прапори, безконечні брава, овації, квіти, подарунки для хору на руки дириґента і для нього самого, як зрештою всюди публіка прямо роззсаджувала стіни.

Продовження буде.

ІНВЕСТУЙТЕ В УКРАЇНУ, ЗБІЛЬШІТЬ ФОНД ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ — УНС!

ФОНД ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ-УНС

Михайло Горинь — гість Чикаґо

Товариство Сприяння Руховi в Чикаґо спільно з Об'єднаними відділами УН Союзу та управами УАКРади та УККА вітали в Чикаґо на початку вересня голову Секретаріяту Народного Руху України, депутата Верховної Ради УССР та члена Української республіканської партії Михайла Гориня. В п'ятницю, 7-го вересня, на летовище виїхала зустрічати його численна делеґація: представники молоді ОДУМ-у, Пласту, СУМА, УАКРади, УККА, ООЧСУ, Визвольного Фронту, СУА, Золотого Хреста, сестрицтва св. Володимира і Ольги, духовенство українських церков та діти цілоденної школи св. Миколая.

Увечорі він мав зустріч з управою Т-ва Сприяння Руховi, яке до цього часу зібрало понад 130 тисяч долярів. Михайло Горинь поінформував членів управи про сучасний стан в Україні: політичний, економічний, екологічний та про можливості Демократичного Бльоку довести якнайскорше, мирним способом, до успішного кінця — самостійної української держави.

В конферанційній залі „Самопоміч" з М. Горинем мали інтерв'ю „Голос Америки", „Сіті деск", Чикаґо, Ляся Самбірська — керівник найстаршої української радіопередачі в Чикаґо та інші. В суботу М. Горинь відвідав українські фінансові установи та ряд відомих осіб і установ, зустрівся з представниками української православної церкви, а увечорі в авдиторії парафії свв. Володимира й Ольги відбувся на його честь бенкет-вечеря, на якім було 400 осіб. Так як заля не могла помістити всіх бажаючих бути на вечорі за столами, яку приготовило жіноцтво Товариства Прихильників Руху, було доставлено для доповіді коло півсотні крісел. Гостя представив коротким вступним словом голова Т-ва Руху д-р Богдан Ткачук, а програмою вечора керувала Анна Кузич — член управи Т-ва Руху.

Між гостями була дочка Михайла Гориня та дочка Івана Драча Мар'яна, яка вчиться в одному з університетів в Чикаґо. Їм вручено, як подарунок, сорочки Руху. Михайло Горинь говорив про швидке національне відродження українського народу, про процес будування української самостійної держави мирним шляхом, уникаючи громадянської війни, яка може довести до трагічного кінця для України. Не треба забувати, що в Україні діють 15 атомових реакторів, подібних до чорнобильського, й всякі нерозважні заходи можуть зробити з України пустку на тисячі років. Він звернув увагу, що уряд ЗСА та інших західніх країн недооцінюють і нехтують процесами повалення імперії, навіть більше того — стараються допомогти втримувати російську імперію при житті. Вони відмовляються укладати торговельні договори з окремими республіками й примушують їх спрямувати увагу на Японію, яка більш прихильно ставиться до бажань республіки. Україна плянує використати те, що вона є членом Об'єднаних Націй, і, як суверенна держава, буде старатися відкрити українські консульства та укласти торговельні договори. Будуть також робити старання, щоб висилати інформації з України до всіх західніх, особливо англомовних держав, до пресових аґенцій про події та настрої української нації.

Після доповіді М. Горинь відповів на письмові питання про школи, українську мову, уряд, окремих осіб у Верховній Раді, що неприхильно ставляться до суверенітету чи уведення прийнятих законів та постанов в життя, про дійсний суверенітет, про курган-пам'ятник голоду, про з'їзди Руху та партій республіканської і демократичної, пресові органи, амбасади України, чи доцільно брати під свою опіку якусь область звідси з американського континенту чи вести допомогу перебудові в Україні через централю Народного Руху України в Києві. Голова секретаріяту М. Горинь інформував, що він уповноважив д-ра Тараса Гунчака скласти список осіб, що очолюють політичні, громадські, фінансові, наукові й інші партії й організації, яких хоче управа Руху України запросити на свій з'їзд.

В неділю М. Горинь відвідав в українській околиці українські церкви під час Служби Божої, був на Молебні суверенности України в парафії св. Володимира і Ольги, на піднесенні прапорів та говорив до присутніх учасників. Також відвідав крамничку „Сумління", яка впродовж 13 років допомагала родинам, члени яких сиділи по тюрмах, „психушках" та концентраційних таборах Сибіру. Виступав на „Українських днях", які вже роками влаштовуються в одному з парків Чикаґо. Українська громада Чикаґо й околиць щиро вітала в себе дорогого гостя, одного з активних будівничих української самостійної держави.

Око

Виставка українських мистців зі Швайцарії у Мюнхені

В середу, 18-го липня ц. р., відбулося відкриття виставки українських мистців зі Швайцарії в Домі Зустрічів у Мюнхені, в якому українці періодично беруть участь у програмі культурного життя. Виставка відбулася під патронатом швайцарського консуляту та Українського Вільного Університету, з рамени якого дбайливо підготовляла цю виставку мґр Марія Шуфлят-Цюцюра.

Виставка була дбайливо оформлена і мала частинно родинний прояв „двох поколінь родини Лісовських", з вуличним поєднанням скульптур Лялі Кишакевич, гірських краєвидів Онишкевича та краєвидів пок. Славка. Картини були фахово розміщені, представляли різні краєвиди зі Швайцарії, зокрема гірські, але також побутові речі, квіти, портрети та ікони...

Виставка творила певну поєднуючу множинність мистецьких праць, що віддзеркалювали творчі стилі мистців — учасників: Христини Кишакевич, Зої Лісовської, Лади Нижанківської, Зиновія Онишкевича та пок. Ярослава Крушельницького, картини якого є вже своєрідною рідкістю.

З рамени Дому Зустрічів привітав кураторів, мистців і учасників українською і німецькою мовами керівник студійних зв'язків д-р Г. Й. Гертель. Зокрема він наголосив про Декляpацію Суверенітету України, який проголосила Верховна Рада в Києві, що було підтверджене рясними оплесками присутніх, серед яких майже половину становили українці. Тут треба зазначити, що Дім Зустрічів уряджує періодично подібні зустрічі, а також — доповіді, концерти, тощо і має своїх постійних членів з різних етнічних середовищ.

По черзі привітав мистців і учасників, відкриваючи виставку, консул Швайцарії в Мюнхені Вальтер Зіммень, який побажав творчих успіхів мистцям і приємного вечора учасникам та гостям, яких було майже 100 осіб.

З рамени Українського Вільного Університету привітав мистців і учасників, серед яких були професори і студенти УВУ, сам ректор проф. Богдан Т. Цюцюра, наголошуючи поєднуючу культуро-творчу діяльність наших мистців, які зберігають свою ідентичність, але проявляються в ділянці европейської культури, про що свідчить різнорідність виставлених картин.

Дуже актуальним національним музичним обрамованням виставки був виступ молодого бандуриста зі Львова Ореста Барана, який виявився віртуозом цього інструменту. Походить він з родини львівських бандуристів, має добрий стиль гри, супроводу і дикції. Виконав він, під оплески учасників, зокрема чужинців, чотири відомі козачі і військові мелодії в новій інструментальній інтерпретації. Були це: „Пливе човен" (С. Баштана), „Запорізька похідна" (маршова мелодія в обробці Є. Адамцевича, кобзаря з Ромен), „Гей літа орел" (за Китастим, слова Т. Шевченка) та „Нумо, браття, до зброї" (у власній інструментальній обробці). Його постава, гра і бандура надали цьому вечорові особливо нашого національного музичного змісту, типового нашій історичній і музичній культурі.

Від присутніх мистців німецькою мовою привітала учасників виставки Христина Кишакевич-Качалуба і подякувала швайцарському консулові і ректорові УВУ за патронат та дирекції Дому Зустрічів за приміщення і виявлену гостинність для учасників.

Дещо про самих мистців, що брали участь у виставці.

Христина Кишакевич (Ляля) народилася в 1949 р. в Арґентині, де провела своє дитинство. Батько лікар, переселився в 1959 р. до ЗСА до Пітсбурґу. Тут закінчила середню школу і студії малярства та графіки. В 1976 р. одержала ступень маґістра в ділянці історії мистецтва. Була докторанткою УВУ, студіювала у скульптора Гр. Крука. Ляля „поліглот" мистецтва... Виставляла тільки шість скульптур. Живе в Монтре, є матір'ю трьох дітей, малює в реалістичному стилі, переважно картини, краєвиди тощо.

Зоя Лісовська народилася у Львові 1925 р., дочка проф. Роберта Лісовського і д-р Степанії Туркевич. Мистецькі студії — у Відні, Ґрацу, Лондоні і в Римі — також „поліглот" мистецтва; пройшла студії фрески, вітражу, мозаїки, емалії, кераміки, скульптури. Індивідуальні виставки в Мюнхені, Женеві, Ню Йорку в 1964 і 1970 рр., в Торонто 1964 і 1984 рр., в Чикаґо; учасниця численних збірних виставок. Останньо родинна виставка „Три покоління Лісовських", що відбувалася в Ню Йорку, Філядельфії і Вашінґтоні. Дружина Олега Нижанковського, оперного співака, живе постійно в Женеві. Виставляла у Мюнхені 10 картин.

Лада Аряна Нижанковська, доня Олега і Зої Лісовської. Закінчила Женевську Академію мистецтв в 1986 р. паралельно з університетом (історію мистецтва). Працює ілюстраторкою книжок для молоді. Брала участь в колективних виставках в Женеві. Індивідуальна виставка в 1987 р. і в 1988 р., якою здобула першу нагороду (Ґранд Пріс) Сальону Молодих мистців Швайцарії. Індивідуальні виставки в Женеві в 1989 і 1990 рр. Учасниця мандрівної виставки „Три покоління Лісовських". У Мюнхені виставляла 10 картин.

Зиновій Онишкевич, нар. 1929 р., маляр і графік. Студіював в Академії в Ню Йорку. З 1955 р. брав участь у виставках Т-ва Молодих Українських Мистців, а також з американськими акварелістами. Мав індивідуальні виставки в Ню Йорку в 1959, 1963 рр. і 1966 р. у Вашінґтоні. Акварелі, ілюстрації американських журналів, портрети Папи Павла VI, Кардинала Йосифа й інші. Живе постійно у ЗСА, але приїжджає щороку малювати краєвиди до Швайцарії, з яких виставлено три.

Ярослав Крушельницький (Славко) (1916-1973) був відомим мистцем у повоєнних роках; проявлявся в експресіоністичному стилі. Походив з Долини коло Станиславова. Закінчив гімназію і початкові мистецькі студії у Львові. Пізніше поєднував мистецтво з природознавчими студіями у Львові і Познані в 1936-1941 рр. Продовжував студії і проявляв мистецьку діяльність в 1941-1944 рр. В 1944 р. опинився в Парижі, де продовжував студії і брав участь у збірних виставках. В 1952-1954 рр. мав індивідуальні виставки в Бельгії, Швайцарії в Українському Національному Музеї в ЗСА в 1955 р. Від 1959 р. жив у Люксембурзі і виставляв в ґалерії „Віршем". Як свідчить М. Качалуба в „Українському Слові" в 1983 році, мистець залишив коло 40 більших образів. В 1976 р. була влаштована велика посмертна виставка його картин в Люксембурзі з доповіддю (та з діяпозитивами) д-ра Й. П. Шнайдера. У Мюнхені було тільки 3 його картини.

Д-р Б. Кузь

Пом'янули незабутнього душпастиря

З волі Всевишнього, 29-го червня цього року відійшов у вічність на 83-му році життя невтомний і вельми заслужений працівник на церковній ниві і в українському суспільно-громадському житті о. протопресвітер Іван Ткачук, настоятель української православної церкви Всіх Святих в Ню Йорку, уродженець Зеленої Буковини. Величаво відбулися похоронні відправи з участю Владик, численного духовенства обох віровизнань, засмученої родини, парафіян церкви Всіх Святих, а також вірних інших православних і католицьких церков, багатьох приятелів і шанувальників покійного.

У 40-ий день відходу достойного душпастиря в життя вічне, в українській православній церкві Всіх Святих, настоятелем якої понад 20 років був покійний, відслужено Панахиду за спокій його душі, в присутності родини й великої, молитовно зібраної громади вірних обох віровизнань. Панахиду відправив настоятель о. Григорій Пекуча, при гарному співі церковного хору. Поминальний обід відбувся в церковній залі з дотриманням давньої релігійної традиції, заходами родини покійного. Понад сотню свічок, що горіли на обрядових плетених буковинських пасочках, єднали душу вірного сина рідної землі з його улюбленою Батьківщиною — Буковиною, а всім присутнім пригадувати про неминучу грань нашого земного життя, яке має кінчитися, залишаючи по собі духовний слід, наші діла, думки чи служіння для добра. Такий вимовний слід добра, служіння Богу й ближнім впродовж понад півстоліття залишив по собі сл. п. о. протопресвітер Іван Ткачук, про що свідчили щирі, теплі слова багатьох промовців під час поминальної трапези у програмі виступів, яку на прохання родини покійного проводив проф. д-р Юрій Солтис.

Від буковинської громади виступав Микола Григорович, давній приятель і земляк св. п. о. Івана. Згадуючи його заслуги, як довголітнього священика, він підкреслив, що праця на Ниві Христовій була справжнім духовним покликанням його, яке поєднував покійний з глибоким українським патріотизмом.

Від Крайової Управи СУМ-А промовляв Корнель Василик, який довгі роки знав св. п. о. Івана, щирого приятеля сумівської молоді, капеляна православних сумівців і настоятеля власноручно ним збудованої каплиці Пресв. Діви Марії на оселі СУМ-А в Елленвілі. Був покійний завжди незмінним учасником злетів юнацтва, здвигів і різних акцій і імпрез СУМ-А, як також завжди можна було його бачити на всіх українських національних святах. Адміністратор Кобзарської Школи Микола Чорний в теплих словах окреслив св. п. о. Івана, як довголітнього симпатика молодих кобзарів, щирого прихильника і добродія Кобзарської Шлоли та її заходів щодо поширення кобзарського мистецтва і нашої бандури не тільки в Америці, але й поза її межами. Коротким, щирим словом згадав свого покійного земляка і буковинець д-р Микола Шпитко.

Від парафії церкви Всіх Святих виступив голова парафіяльного уряду Михайло Сосницький, який щирими словами згадував понад 20-літню гармонійну співпрацю з св. п. о. Іваном Ткачуком, його лагідні духовні настанови, доброту, скромність і віддану працю для церкви, чим і заслужив любов і пошану парафіян.

Авторка цього допису в своєму виступі висловила почуття всіх парафіян до свого незабутнього душпастиря такими віршованими рядками:

Спочив навіки Батько
наш духовний,
Скінчилися страждання
й подорож земна,
Осиротіла Церква й
смутком невимовним
Вразила всіх нас вістка
ця сумна,

Бо двадцять літ у щирих
молитвах
Отець у храмі ніс нам
Боже Слово,
Невтомно сіяв в душах
і умах
Зерно Добра, і згоди,
і любови.

Ми не забудем, Отче,
вас у молитвах,
І пам'ять добру, не лише
словами —
Ми вдячність
збережемо у серцях,
Бо ви душею ще
сьогодні з нами.

А коли ваша змучена
душа
В Оселі праведні до
Господа полине,
Ми твердо віримо —
вона понад усе
Палкі молитви щирі
принесе
За нарід наш і рідну
Україну.

Старша дочка св. п. о. Івана, Любомира Сакала, у своєму зворушливому виступі говорила про незабутнього батька, відданого родині, який був для своїх дітей добрим, ідеальним батьком, а як священик був він завжди сповнений посвяти й обов'язку — служіння Богові, Церкві й людям ставив понад усе до кінця свого життя. Проф. д-р Юрій Солтис також поділився своїми спогадами про покійного, як відданого своєму покликанню священика, доброго батька родини і щирого українського патріота. Від імені родини св. п. о. Івана Ткачука він подякував усім присутнім, що прийшли помолитися і вшанувати пам'ять покійного. З коротким словом виступив також настоятель о. Григорій Рекуча, закінчивши поминальний обід молитвою „Дякуємо Тобі, Христе Боже наш". Всі присутні відспівали „Вічная пам'ять" і „Видиш, брате мій", смутком повіяло від слів „... відлітають сірим шнурком" і мимоволі зволожилися очі, але в думках залишився образ достойного душпастиря, доброї людини і вірного сина рідної землі.

Валентина Юрченко

Едмонтон...

(Закінчення зі стор. 1)

Відкриття пропам'ятної таблиці в Павільйоні 1000-річчя

Благословення нового павільйону (зліва): о. Б. Снігурович, Архиєпископ І. Стінка, о. М. Крищук.

зроблено відповідні декорації, при вході є постаті свв. Володимира і Ольги та відповідний стінний живопис, роботи українського мистця Віталія Литвина, всюди видніють написи українською мовою та все устаткування навіть меблі зладжені так, що старші віком українці почуваються, як „у себе дома".

Хоча у павільйоні вже від квітня є мешканці та він на 75% зайнятий, а на місце треба чекати прийнайменше три роки, його святочне відкриття відбулося 3-го серпня з участю 400 провідних осіб з політичного і громадського сектору Едмонтону.

На відкритті промовляли міністер муніципальних справ Альберти Раймонд Спікер, який підкреслив український характер цього виїмкового дому для старших, а президент шпитальних організацій Альберти Ден МекҐреґор заявив, що дім св. Михаїла і новий павільйон не лише дають високої кляси опіку над старшими, але просто переходять усі мрії та сподівання, та є найкращими того роду в Альберті. Серед учасників святочного відкриття і промовців були, між іншими, д-р Мелетій Снігурович, президент Ради Директорів комплексу, Стів Папроцкі, заступник речника парляменту, Ненсі Бетковскі, міністер здоров'я Альберти, Лідія Шулякевич, голова провінційної ради КУК Альберти та інші. Поблагословив новий павільйон Архиєпископ УАПЦ Іван Стінка і о. Богдан Снігурович, капелян і представник української католицької Епархії в Едмонтоні.

В імені Дирекції комплексу св. Михаїла д-р М. Снігурович прийняв аж шість різних грамот, що їх надали різні офіційні канадські чинники.

Б. Шулякевич в часі відвідин у редакції „Свободи" багато цікавого розповідає про цей виїмковий спосіб опіки над старшими віком особами, який йому вдалося враз із своїм штабом фахівців перевести в життя. Як довідуємося, пляни не завершилися з побудовою того наскрізь люксусового павільйону та його замешкання. Вже впроваджено перевірювання стану здоров'я самітніх старших осіб, які живуть у Едмонтоні комп'юторським способом, внедовзі буде окрема телевізійна станція призначена для жителів павільйону та піклувального дому св. Михаїла з відповідними програмами.

Б. Шулякевич постійно працює над можливими уліпшеннями і новими способами покращання опіки над старшими українцями в їх етнічному оточенні. Цій проблемі була також посвячена окрема міжнародна конференція зимою цього року, яку він підготовив з прелеґентами з цілого світу. Він вважає її дуже вдалою і на ній особливо порушено питання етнічної опіки над старшими з оглядом домів св. Михаїла. Плянують подібну конференцію перевести знову за два роки.

Коли взяти до уваги, що в новому павільйоні більший відсоток — це українці, як і 90% їх у піклувальному домі, — можна сміло сказати, що старші віком українці в Едмонтоні мають найкращу досі опіку та допомогу, яку можна тільки здобути. І все це вдалося зробити українськими руками, та з українським досвідом, набутим роками.

Реєструючи ці успіхи з радістю, ми ніяк не можемо зрозуміти, чому така опіка над старшими віком українцями можлива в Едмонтоні, а не можлива в інших скупченнях нашої спільноти.

Але ми це краще розуміємо, коли дружина Б. Шулякевича Лідія розповідає про свої пляни на відповідальному пості голови провінційної ради КУК. Українці Альберти мають своє сильне місце в політичному і суспільному житті цієї провінції і можуть впливати на рішення уряду. Вони ж бо творять третю щодо величини групу населення і відіграють важливу ролю у політиці багатокультурности.

Тепер перед Л. Шулякевич і українським зорганізованим життям велике завдання — підготовити відповідно святкування 100-річчя українського поселення в Канаді. Воно особливо буде відзначене саме в Альберті та інших західніх провінціях і тому Л. Шулякевич зосередила усі сили на тому, щоб включити у плянування святкування провінційний уряд морально і програмово, як також по можливості фінансово. Як вже устійнено офіційний початок святкувань 100-річчя поселення відбудеться саме в Альберті літом 1991 року і там будуть заанґажовані, згідно із пляном всі мешканці, а з уряду департаменти туристики, культури та освіти.

Так, українці Альберти мають чим гордитися ... вони відіграють важливу і відповідальну ролю в розвитку та житті своєї другої батьківщини. Тому може й не диво, що захід Канади веде перед у значенні та силі української спільноти там поселеної, від колиски аж до смерті.

ФК „Карпати" залишили гарні спомини дітройцям

Приїзд так довго очікуваної футбольної дружини „Карпати" зі Львова став визначною подією в житті діяспори і України. Цього дня чекали всі — і там, на рідній землі, і тут, за океаном. Український спорт в усі часи відзначався своєю популярністю. Де б не жили українці — на рідній землі чи інших континентах, спорт був і є однією з найважливіших ділянок життя нашого народу, уособлюючи в собі його шляхетність, стремління до скоршого, дальшого і вищого. Створене в 1949 році в Дітройті УСТ „Черник" все своє спортове життя мріяло про зустріч зі спортовцями рідної, такої дорогої, нікимі ніколи незабутої землі. Нарешті за довгі роки чекань це сталося. Зворушливо, з сльозами на очах вітали вони ФК „Карпати" — спадкоємців довоєнної СТ „Україна". Цим іменем львів'яни назвали свій стадіон, колишній „Дружба", а тепер „Україна". Ця назва дає віру, що встане, відродиться наша Україна і понесе свою славу на цілий світ.

Пізнім вечором в суботу, 23-го червня гості прибули до Дітройту. Вже в неділю вранці в церкві Непорочного Зачаття у Гемтремку відбулася Св. Літургія на честь приїзду гостей. Хоч був вакаційний час, зійшлися хористи з своїм диригентом Онучаком та дуже гарно відспівали Св. Літургію. Парох церкви о. Максим Кобасюк привітав дорогих гостей-спортсменів та побажав їм приємного перебування в нашій громаді. Це все справило незабутнє враження на гостей та парафіян.

В третій годині по полудні почалися змагання між командами Віндзор Віллс, Канада, та ФК „Карпати", Львів. Традиційним українським привітом — хлібом, сіллю та квітами привітали змагунів дівчатка в народних строях Т. Кізима, А. Мазяк і Є. Миколенко.

Після представлення обох команд, яке було проведене двомовно С. Когутом та В. Кізимою, відбувся обмін клюбових прапорців та внесення і вивішення представниками молодечих організацій УСТ „Черник", Пласт та ОДУМ національних прапорів. Могутньо і урочисто прозвучали три національні гимни (американський, канадський та український), які відспівав Ярема Цісарук — соліст Капелі Бандуристів ім. Тараса Шевченка.

Те, що самі змагання проходили досить мляво, проявлялись браком аґресивности і не показували потенціялу індивідуальних гравців та команди, не затьмило урочистости сприйняття цієї зустрічі. Кожний розумів, що дається в знаки фізична перевтома. Чотири змагання одного тижня, на додаток зустрічі в приватних домах, де розмови про Україну, відродження українського народного спорту тривали майже до ранку. При плянуванні майбутніх зустрічів це обов'язково треба взяти до уваги. В кінцевому результаті, не зважаючи на таку відносно слабу гру, „Карпати" виграли рахунком 2:0. Перебіг гри через гучномовець вдало передавав О. Мацілинський.

Увечері при заповненій залі Українського Культурного Центру відбувся бенкет. Господинею бенкету була Р. Когут, а провадив ним В. Кізима. Його привіт від УСТ „Черник", насичений справою відродження українського національного спорту, був дуже вдалим, рівно ж ведення всього бенкету було цікавим і продуманим.

УСТ „Черник" на потреби ФК „Карпати" передали чек на суму 1,000 дол., пропам'ятну знимку та книжки О. Скоценя „З футболом у світ", В. Зінкевича „Українські Олімпійські чемпіони" та св. п. Р. Дубляниці „Правда про брехню" англійською мовою.

Крім цього кожний член екіпи ФК „Карпати" був обдарований індивідуальним подарунком, який складався з срібного тризуба з ланцюжком, спортових сорочок з емблемами II Української Олімпіяди та УСТ „Черник", та кілька долярів на закуп подарунків своїм рідним. Подарунки вручала змагунка УСТ „Черник" К. Марітчак.

З нагоди цієї унікальної та історичної зустрічі спортсменів з України серед нас, діловий комітет у справі підготови зустрічі інтернаціональних футбольних змагань між ФК „Карпати", Львів, та Віндзор Віллс, Канада, видав програмову книжку. Приємною несподіванкою для гостей і присутних у залі був поміщений в програму вірш, написаний недавньою жителькою Львова В. Кривою в пам'ять цієї знаменної події.

Гості зреванжувалися різьбленою львівською касеткою та прапорцем „Відновлених Карпат". З їхньої сторони виступили Й. Лось, доцент факультету журналістики Львівського університету ім. І. Франка і депутат Львівської обласної ради, та Карло Мікльош, теперішній президент клюбу „Карпати" та відомий керівник футбольної команди, коли ФК „Карпати" в 1969 р. завоювали чашу СССР. Вони розповідали про новостворену Українську Спортивну Асоціяцію у Львові, до якої покищо ввійшли три області Західньої України і Київ, про їх бажання прилучити спортивні команди всієї України і взагалі створити по всій Україні оздоровчий та національний спорт.

Весь бенкет пройшов під знаком відродження українського національного спорту, підтримкою Української Спортивної Асоціяції, створенню Українського Олімпійського Комітету та Української Футбольної Ліги.

Далі В. Кізима зазначив, що в тих стремліннях всі спортсмени української діяспори не тільки бажають бути з ними, але й є з ними. Як доказ цього УСТ „Черник" в порозумінні чи при співпраці УСЦАК приступає до організації реґіонального комітету Фонду Допомоги Українській Спортовій Асоціяції у Львові.

Підготовою до цієї історичної та першої в українському спортовому Дітройті зустрічі займався діловий комітет у складі: Х. Шалай, О. Шалай, М. Шумило, В. Кізима, Р. Когут, С. Когут, Р. Мазяк, Т. Когут, А. Мацілинська, що діяв при співпраці майже цілої нашої громади, за що їм всім належиться щире українське „спасибі".

Павлучанка

Х. Шалай (зліва) та В. Кізима (справа) вручають подарунки УСТ „Черник" Карлові Мікльошові, президентові ФК „Карпати", Львів.

Традиційним українським звичаєм хлібом, сіллю і квітами дівчата вітають на площі перед змаганнями ФК „Карпати", Львів. Справа судді А. МекКомек, М. Шумило і В. Гнатчук.

ДЕПАРТАМЕНТ ГІҐІЄНИ Ню Йорку оголосив, що в наступних чотирьох роках матиме 2,000 вільних місць. На роботу сміттяра вже тепер зголосилося рекордове число бажаючих 101,000 осіб, які повинні здати письмовий тест. Серед претендентів не тільки особи, які не мають навіть середньої освіти, бо ж ця праця того не вимагає, але й колишні вчителі, службовці з Волл Стріт, студенти вищих учбових закладів. Що ж примусило їх зголоситися на таку „чорну" роботу? Причин є більше, як досить. Стабільна платня, яка перевищує вчительську, найкраще забезпечення, але в першу чергу — профспілка. Обминаючи знецінені вартості в сучасному світі, — „Вчися, дитино, щоб не підмітав вулиці, аж виростеш", — казали нам батьки — можемо втішатися надією, що врешті засмічені нюйоркські вулиці не лякатимуть своєю дикістю.